

17 ta' Ottubru, 1997

Imħallef:-

Onor. Vincent DeGaetano LL.D.

Il-Pulizija

versus

Joseph Seychell

Kalunja

L-akkuza jew denunzia, ghall-finijiet tal-kalunja ma tirrikjedi ebda formalita' partikolari; l-unika haga li hi rikjestha hi li dik l-akkuza jew denunzia issir quddiem awtorita' kompetenti, jiegħiżieri awtorita' li għandha setgħa li tiproċedi biex tinvestiga u eventwalment tressaq il-Qorti (jew tghaddi l-kaz lil haddiehor biex dan eventwalment tressaq il-Qorti) lil dik il-persuna li tkun allegatament ikkommettiet dak ir-reat.

Il-Qorti:-

Rat l-imputazzjonijiet migħjuba kontra Joseph Seychell talli fit-22 ta' Diċembru, 1994, gewwa l-kwartieri generali tal-pulizija fil-Furjana; (1) bil-hsieb li jagħmel hsara lil xi persuni, akkuža lil dawn il-persuni quddiem awtorita' kompetenti b'reat, filwaqt li kien jaf li dawk il-persuni kienu innoċenti bi ksur ta' l-artikolu 101 (1) tal-Kodiċi Kriminali; (2) bil-hsieb li jtellef jew inaqqas il-gieħ ta' persuna ohra, weggagħhom bi kliem, b'ġesti, kitba jew b'xi mod iehor bi ksur ta' l-artikolu 252 (1) tal-Kodiċi Kriminali; (3) ingurja jew hedded, jew għamel offiża fuq il-persuna ta' nies inkarigati skond il-ligi minn servizz pubbliku, waqt li kienu qed jagħmlu jew minhabba li kienu għamlu dan is-servizz, jew bil-hsieb li jbezzagħhom jew li jinfluwixxi fuqhom kontra l-ligi fl-esekuzzjoni ta' dak is-servizz, bi ksur ta' l-artikolu 95 (1) tal-Kodiċi Kriminali;

Rat in-nota ta' rinviju ghall-ġudizzju ta' l-Avukat Generali ddatata 30 ta' Jannar, 1995; rat il-kunsens ta' Joseph Seychell ir-registrat fl-udjenza tat-28 ta' Frar, 1995, sabiex il-kawża tiegħi tiġi trattata u deċiża bi proċedura sommarja mill-Qorti Inferjuri;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) tat-2 ta' Ottubru, 1996 li biha dik il-Qorti sabet lill-imsemmi Joseph Seychell hati skond l-imputazzjonijiet dedotti kontra tieghu ad eccezzjoni ta' l-imputazzjoni li hebb ghall-ispettur Debattista u kkundannatu ghall-piena ta' tliet xhur priġunerija bit-tnaqqis taz-żmien ta' l-arrest preventiv;

Rat ir-rikors ta' appell ta' l-imsemmi Joseph Seychell minnu pprezentat fl-10 ta' Ottubru, 1996, li bih talab ir-riforma ta' l-imsemmija sentenza;

Rat l-atti kollha tal-kawża; semghet lid-difensuri tal-partijiet; ikkunsidrat:

L-aggravji ta' l-appellant ser jiġu kkunsidrati *seriatim*. Lewwel aggravju ta' l-appellant hu li ma ježistux l-estremi tar-reat ta' kalunja. Mill-provi jirrizulta li waqt li l-Ispejtur Paul Debattista kien qed jinvestiga allegazzjoni ta' dhul u traffikar ta' droga fil-habs, hu hass il-htiega li jagħmel konfront bejn l-appellant u huh. L-appellant oggezzjona għal dan il-konfront u meta l-Ispejtur fissirfu li tali konfront kien fil-fehma tieghu (ċjoe` ta' l-Ispejtur) mehtieg, l-appellant infexx jghajjar u jinsulta lill-imsemmi Spettur u anke akkużah li xi żmien qabel hu kien sawtu flimkien ma' l-Ispejtur Paul Bond. Din l-akkuża (ċjoe` li l-Ispejtur Debattista kien sawtu flimkien ma' l-Ispejtur Bond) l-appellant għamilha fil-presenza tas-Surgent 951 Joseph Tonna li kien preżenti fl-uffiċċju ta' l-Ispejtur Debattista. L-appellant mhux jikkonta l-falsita` ta' dik l-akkuża li ovvijament tammonta ghall-akkuża ta' reat (del resto gie ppruvat li l-Ispejtur Debattista qatt qabel ma kien iltaqa' ma' l-appellant u anqas biss kien jafu, kif ukoll li l-Ispejtur Debattista kemm kien ilu fil-korp tal-pulizija qatt ma investiga każ flimkien ma' l-Ispejtur Bond) iżda jissottometti li fil-każ in diżamina "ma kienx hemm la l-aspett materjali tad-denunzja u lanqas l-

animus". Din il-Qorti ma taqbiix. L-akkuża jew denunzja ghall-finijiet tal-kalunja ma tirrikjedi ebda formalita' partikolari; l-unika haga li hi rikjestha hi li dik l-akkuża jew denunzja ssir quddiem awtorita' kompetenti jigifieri awtorita' li għandha s-setgħa li tipproċedi biex tinvestiga u eventwalment tressaq il-Qorti (jew tghaddi l-każ l-haddiehor biex dan eventwalment iressaq il-Qorti) lil dik il-persuna li tkun allegatament ikkommettiet dak ir-reat. Is-Surgent Tonna ghalkemm subaltern ta' l-Ispettur għal dak li huwa rank, hu awtorita' kompetenti f'dan is-sens, bħalma huwa anke semplice kunitabbli li għandu l-obbligu li jiirrapporta lil ufficjal superjuri tiegħu allegazzjoni bħal dik magħmula mill-appellant. Din il-Qorti hi sodisfatta ukoll li dak il-hin li għamel dik l-akkuża l-appellant ried jagħmel hsara lill-Ispettur Debattista kif ukoll lill-Ispettur Paul Bond galadbarba huwa kien jaf li dik l-akkuża ta' swat ma kinitx vera;

It-tieni aggravju ta' l-appellant hu li ma tirriżultax il-malafama iż-żda biss kliem ingurjuż lejn ufficjal pubbliku waqt il-qadi ta' dmiru. Dana l-aggravju hu wieħed fieragh. Kliem ingurjuż u malafamanti bħal dak li ntqal mill-appellant u li gie indirizzat lill-ufficjal pubbliku *de visu* waqt li dak l-ufficjal pubbliku jkun qed jagħmel servizz pubbliku jammonta kemm għal malafama kif ukoll għar-reat aktar gravi ta' oltragg ikkontemplat fl-artikolu 95 tal-Kodiċi Kriminali. F'dan il-każ ma hemmx konkors formali bejn dawn iż-żewġ reati peress li mill-provi jirriżulta li l-appellant indirizza lejn l-Ispettur Debattista, oltre l-kliem malafamanti dwar is-swat, kliem iehor li hu ingurjuż mingħajr ma hu neċċesarjament malafamanti (bħal "pufta", "bastard", u "f' ... kemm għandek"). Għalhekk dana l-aggravju qed jiġu ukoll respint;

Kwantu għall-piena li dwarha ukoll jilmenta l-appellant, l-Ewwel Qorti deherilha li kelha tapplika l-artikolu 21 tal-Kodiċi Kriminali, tinżel taht il-minimu u tikkundanna lill-appellant

ghall-piena ta' tliet xhur priġunerija. Din il-Qorti, bħall-Ewwel Qorti, tapprezza li l-appellant agixxa f'mument ta' rabja, iżda dan xorta wahda b'ebda mod ma jiġġustifika dak li għamel. Il-Qrati tal-Ġustizzja Kriminali huma fl-obbligu li jaġħtu l-akbar protezzjoni lill-uffiċċali pubblici fil-qadi ta' dmirhom u l-aktar lill-pulizija fil-qadi ta' xogħol ferm diffiċċli u hafna drabi perikoluz tagħhom. Mill-banda l-oħra, fil-każ preżenti, ma jirriżultax li intużat xi vjolenza fizika jew theddid, f'liema kaž din il-Qorti ma kinitx teżita li tinfliegi piena karċerarja. L-Ispetturi in kwistjoni huma nies ta' stoffa bizzżejjed li ma jiġux intimiditi bl-akkuži u bl-insulti bhal dawk li għamlilhom l-appellant. Fiċ-ċirkostanzi, għalhekk, il-Qorti hi tal-fehma li piena pekunjarja hi aktar indikata minn dik karċerarja u dan dejjem bl-applikazzjoni ta' l-artikolu 21 tal-Kodiċi Kriminali;

Għall-motivi premessi din il-Qorti tirriforma s-sentenza appellata billi, filwaqt li tikkonferma f'dik il-parti fejn sabet lill-appellant hati skond l-imputazzjonijiet dedotti kontra tiegħu, thassarha u tirrevokaha f'dik il-parti fejn ikkundannatu tliet xhur priġunerija bi tnaqqis ta' l-arrest preventiv u minflok dik il-piena tikkundannah multa ta' tliet mitt lira (Lm300) u tikkonferma s-sentenza appellata fil-bqija. U wara li rat l-artikolu 14 tal-Kodiċi Kriminali, l-Qorti peress li hi sodisfatta li tali multa ma tistax tithallas minnufih, tordna li din tithallas fi żmien ġimghatejn mil-lum u f'każ li l-appellant jonqos li jħallasha f'dan iż-żmien stabbilit, huwa għandu jidher quddiem din il-Qorti fl-udjenza ta' nhar it-Tnejn, 3 ta' Novembru, 1997 fil-11.00 a.m. biex il-Qorti tipproċedi ulterjorment fil-konfront tiegħu.
